

PÄÄTÖS

Nro 9/2023
Dnro ESAVI/34902/2022

11.1.2023

ASIA

Aloite lannoitetuotetehtaan ympäristöluvan rauettamiseksi, Kokemäki

HAKIJA

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 236
20101 Turku

TOIMINTA

Hakemus koskee Freyja Oy:n lannoitetuotetehtaan toiminnalle osoitteessa Puhdistamontie 9, Kokemäki myönnetyn ympäristöluvan Nro 226/2012/1 rauettamista.

Ympäristöluvan nykyinen haltija on Berner Chemicals Oy.

PERUSTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 16.9.2022.

Hakemuksen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 88 §:n perusteella. Asian on laittanut vireille valvontaviranomainen.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 4 f) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Freyja Oy:n lannoitetehtas on sijainnut Kokemäen kaupungissa kiinteistöllä, jonka kiinteistötunnus on 271-103-44-4 ja osoite on Puhdistamontie 9.

Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston Freyja Oy:n lannoitetehtaan toiminnalle 28.12.2012 myöntämä ympäristölupa Nro 226/2012/1, Dnro ESAVI/219/04.08/2012. Lupa on myönnetty enintään noin 12 000 tonnin monoammoniumfosfaattituotannolle.

Hakemuksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta

Ympäristölupa koskee vesiliukoista tyyppiä ja fosforia sisältävän lannoitteen (monoammoniumfosfaatti, MAP) tuottamista kasvinviljelyyn. Raaka-aineena käytetään liukenemattomia aineksia sisältävää ns. agrilaatuista monoammoniumfosfaattia, josta liuottamisen, liukenemattoman aineksen erottamisen ja tuotteen kiteytyksen avulla valmistetaan yli 99,9 %:sti veden liukenevaa tuotetta. Kiteytetty tuote kuivataan lopuksi kuivausrummissa alle puolen prosentin kosteuteen.

Raaka-aineesta erotettu liukenematon suodatinsakka sisältää niukkaliukoisia fosfaatteja ja kipsiä. Sakan fosforipitoisuus on 10–20 %, ja se kuivataan ja markkinoidaan lannoiteraaka-aineeksi. Kiteytyksessä jäljelle jäävä ns. emäliuos kierrätetään osin takaisin liuotukseen ja osa poistetaan prosessista. Poistettua emäliuosta voidaan käyttää sellaisenaan lannoitteena tai sitä voidaan haihduttaa suodatinsakan joukossa.

Laitoksen suunnitellulla tuotantokapasiteetilla vesiliukoisen monoammoniumfosfaatin tuotanto olisi ollut noin 12 000 tonnia vuodessa. Sivutuotteita prosessissa arvioitiin muodostuvan vuodessa yhteensä noin 6 000 t/a, mistä 4 000 t/a on emäliuosta ja 2 000 t/a suodatinsakkaa.

Luvanmukaista toimintaa ei laitoksen koekäytön jälkeen ole aloitettu.

Ympäristöluvan rauettaminen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt aluehallintovirastolle aloitteen lannoitetuotetehtaan toiminnalle myönnetyn ympäristöluvan (Nro 226/2012/1, Dnro ESAVI/219/04.08/2012) rauettamiseksi.

Berner Chemicals Oy, ympäristöluvan nykyisenä haltijana, on ilmoittanut Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, ettei luvanmukaista monoammoniumfosfaattituotantoa harjoiteta eikä tuotantoa suunnitella aloitettavaksi. ELY-keskus hakee luvan rauettamista, koska ympäristöluvan haltija ei rauettamista ole hakenut.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ympäristöluvan mukaista toimintaa ei harjoiteta, joten ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin kohtien 1) ja 2) mukaiset kriteerit luvan rauettamiselle täyttyvät.

ELY-keskus katsoo aloitteessaan lisäksi, että aluehallintoviraston on pyydetävä selvitys Berner Chemicals Oy:ltä siitä, onko luvanmukaista toimintaa harjoitettu sekä selvitystä tässä toiminnassa mahdollisesti syntyneiden jätteiden asianmukaisesta käsittelystä.

ASIAN KÄSITTELY

Vastine

Aluehallintovirasto on 28.9.2022 pyytänyt Berner Chemicals Oy:ltä vastinetta ELY-keskuksen tekemään aloitteeseen.

Berner Chemicals Oy on todennut vastineessaan 18.10.2022 seuraavaa:

Ympäristölupa (Nro 226/2012/1) monoammoniumfosfaatin (MAP) valmistukseen on myönnetty Freyja Oy:lle. Tuotetta valmistettiin koeluonteisesti yhteensä 40 tonnia, ja se toimitettiin asiakkaalle kokeiltavaksi. Teknisten vaikeuksien vuoksi MAP:n valmistusta ei tämän jälkeen jatkettu. Myöhemmät ympäristöluvan haltijat, aiemmin Catrock Chemicals Oy ja nykyisin Berner Chemicals Oy, eivät ole monoammoniumfosfaattia valmistaneet, eivätkä näin ollen ympäristöluvan (Nro 226/2012/1) mukaista toimintaa koskaan harjoittaneet.

ELY-keskuksen 9.10.2018 laitokselle tekemän tarkastuksen aikana on käyty läpi Berner Chemicals Oy:n hallussa olevia, edellisiltä toimijoilta jääneitä, käsiteltäviksi tarkoitettuja jätejakeita sekä sivutuotteiksi katsottavia jakeita. ELY-keskus on pyytänyt edellä mainittujen jätteiden ja sivutuotteiden käsittelystä lisäselvitystä. Pyydetty lisäselvitys on toimitettu ELY-keskukselle 21.12.2018. Selvityksessä kuvataan edellä mainittujen jäte- ja sivutuotejakeiden toimittaminen asianmukaisesti käsiteltäviksi.

Berner Chemicals Oy valmistaa Kokemäellä magnesiumsulfaattia ja magnesiumhydroksidia. Berner Chemicals Oy:n nykyisestä toiminnasta kertyvälle sivutuotteelle Evira on antanut ilmoituksen asiakasrekisteriin merkitsemisestä 18.12.2018 (EVT18-0069816). Sivutuotejäte on Ruokaviraston rekisteröimää magnesiumsulfaattisivuravinnelannoitetta. Toiminnassa syntyvät jätteet toimitetaan asianmukaisesti lajiteltuina jatkokäsiteltäviksi.

ELY-keskuksen toiminnanharjoittajalle antaman lausunnon mukaan Berner Chemicals Oy:n toiminta ei ole ympäristöluvanvaraista tai raportoitavaa toimintaa. Toiminnan valvonnan ELY-keskus on siirtänyt Kokemäen kaupungin ympäristöviranomaiselle.

Tiedottaminen

Asian käsittelyssä on sovellettu ympäristönsuojelulain 96 §:ä. Asiasta ei ole erikseen tiedotettu eikä pyydetty lausuntoja. Asianosaisia ei myöskään ole ollut tarpeen kuulla.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto päättää, että Freyja Oy:n (nykyisin Berner Chemicals Oy) lannoitetuotetehtaan toiminnalle Etelä-Suomen aluehallintoviraston 28.12.2012 myöntämä ympäristölupa Nro 226/2012/1 raukeaa.

Päätöksen täytäntöönpano

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla (ympäristönsuojelulaki 198 §).

PERUSTELUT

Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti viisi vuotta tai jos toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai toiminta on lopetettu. Asian voi panna vireille lupaviranomainen omasta aloitteestaan, valvontaviranomainen, toiminnanharjoittaja, kunta tai haitankärsijä. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 96 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimita pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Jos toiminnanharjoittajaa ei enää ole tai häntä ei tavoiteta ja lopetetun toiminnan ympäristövaikutusten valvomiseksi on tarpeen tarkkailla ympäristöä, tarkkailusta vastaa toiminta-alueen haltija.

ELY-keskus on katsonut aluehallintovirastolle aloitteen tehdessään, että lannoitetehtaan toiminnalle myönnetty ympäristölupa voidaan rauetaa. ELY-keskus on tehnyt ympäristöluvan valvontaan liittyvän tarkastuksen laitokselle ja todennut, ettei ympäristöluvan tarkoittamaa toimintaa harjoiteta eikä ympäristöluvan mukaista toimintaa suunnitella aloitettavaksi.

Ympäristöluvan (Nro 226/2012/1) lupamääräyksen 28. mukaista toiminnan lopettamista koskevaa suunnitelmaa ei käytettävissä olevien tietojen perusteella ei ole laadittu. ELY-keskus on pyytänyt ympäristöluvan nykyiseltä haltijalta (Berner Chemicals Oy) selvitystä edellisiltä toimijoilta kiinteistölle jääneistä käsiteltävistä jättejakeista ja sivutuotteiksi katsottavista jakeista sekä niiden asianmukaisesta jatkokäsittelystä. Berner Chemicals Oy on toimittanut pyydetyn selvityksen ELY-keskukselle 21.12.2018.

Ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaan ELY-keskus voi tarvittaessa erikseen arvioida maaperän puhdistamisen tarpeen. Käytettävissä olevien tietojen perusteella ei kuitenkaan ole syytä olettaa, että monoammoniumfosfaatin tuotannosta olisi aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Aluehallintovirasto on asiasta saamansa selvityksen perusteella katsonut, että lannoitetehtaan toiminnalle myönnetty ympäristölupa on voitu ELY-keskuksen esityksen mukaisesti määrätä raukeamaan.

Asia on käsitelty ympäristönsuojelulain 96 §:n mukaisesti. Hakemuksesta ei, asian vähäisyys ja luonne huomioon ottaen, ole pyydetty lausuntoja. Myöskään hakemuksen vireilläolosta ei ole ollut tarpeen ilmoittaa eikä asiasta tiedottaa laajemmin, koska käsiteltävänä olevan asian ei ole katsottu vaikuttavan olennaisesti kenenkään yleiseen tai yksityiseen etuun tai oikeuteen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 88, 190–191 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

KÄSITTELYMAKSU

Päätös annetaan maksutta.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 5 momentin perusteella maksua ei peritä viranomaisen aloitteesta vireille pannun asian käsittelystä.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Berner Chemicals Oy
Kokemäen kaupunki
Kokemäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Kokemäen kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Kokemäen kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Kari Pirkanniemi ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Sanna Seppälä.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **17.2.2023**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisääntöä katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisääntöä.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ESAVI/34902/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/34902/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pirkanniemi Kari 10.01.2023 12:07

Esittelijä Seppälä Sanna 10.01.2023 11:06